

Skarvkvinnan

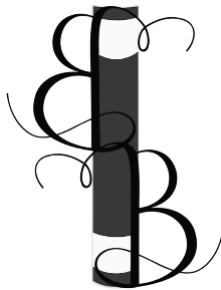
Snezana
Lindskog

Skarvkvinnan

Provläs

Snezana Lindskog

Fantasy

Copyright © Belvida Bell förlag 2023

Omslag: Snezana Lindskog

Tova hade vaknat ur en drömlös sömn. Allting kändes överkligt. Hon skulle lämna sitt folk och resa till det rykande bergets klan för att stå brud med Arild. De hade delat en avskedsmåltid, med Arild, Arve och Sigvid morgonen efter blotfesten till Vårfrugudinnan. Därefter hade de tre männen rest iväg mot Storviken. Hon hade lovat att komma. Arild hade hållit hennes hand och smekt hennes fingrar med sin tumme.

Far var vaken och satt och tittade in i elden. När han såg henne ryckte han till.

”Har du sovit bra? Jag har matat Sia, nu sover han igen i sin korg”, sa han och rakade i elden med en tjock pinne.

”Jag tänkte gå och jaga.” Hon tog en tugga av brödet Jon hade gräddat på stekstenen. Hans brödkakor var verkligen goda. Fast han hade berättat vilka örter han använde, hade hennes bröd inte blivit lika goda.

”Helt ensam?”

”Jag kanske frågar Vide. Han ville lära sig hoppa upp på Aska också, vi kanske gör det senare under dagen.”

”Kan Vide gå ordentligt igen?” undrade Jon.

”Jag såg honom gå igår, utan käpp. Han hade varit i skogen tillsammans med Lea.” Hon vred bort ansiktet så att inte far skulle se det glansiga i ögonen som kom av att hon bara nämnde att Vide och Lea varit tillsammans.

”Jag blir inte borta länge.” Hon tog sin pilbåge som hängde vid utgången.

Jon stod kvar vid den öppna dörren och såg henne gå mot Vides hus men han anade att Vide kanske inte förmådde att vara med Tova efter det som hänt.

* * *

Dagarna utan Tova var tomma. De gånger Vide valde att vara tillsammans med henne, smärtade det honom att se henne och veta att hon snart skulle fara iväg. Hans ben hade läkt och han kunde gå obehindrat vart Tova än önskade. Han hade fått lära sig hoppa upp på hästen genom att hålla i manen och häva sig upp.

Grönskan på trädgrenarna påminde honom om att den tid han hade kvar med Tova var knapp. Det handlade om dagar.

De satt vid skogskanten. Han valde ut en träbit som han skulle snida en varg av som Tova skulle få i gåva när de skulle skiljas åt.

”Du vet att jag tänker lämna kvar Sia hos dig?” Hon tittade ner på hans händer som hade börjat forma djurets kropp med en kniv.

”Jag vet, därför täljer jag en varg till dig som blir min avskedsgåva. Du får en vargskulptur och jag får vargen. Jag vill hinna göra den helt klar innan du ska resa.”

”Jag väntar tills den är klar.” Vargen hade de mellan sig. Månen hade hunnit bli rund två gånger och höll på att magra igen sedan Tova hade hämtat Sia i varglyan. Tova rufsade om hans päls, kliade honom bakom örat. Sia lutade sitt huvud mot hennes hand som för att mana henne att fortsätta.

Han hade blivit stor tänkte Vide och klappade Sias päls alldeles nära Tovas hand. Hjärtat önskade att fingrarna skulle röra vid hennes där i djurets päls men rädslan

att han skulle börja gråta om hud mot hud möttes fick honom att dra tillbaka handen.

”Då ska jag snida den långsamt.” Han skrattade till.

”Å Vide, du vet att jag måste fara iväg snart, men följ mig dit. Vi kan rida på Aska båda och Sia kan gå bredvid hästen någon bit och rida med oss när han blir trött.”

”Jag ska tänka på det, är det redan imorgon du ska resa?”

”Jag tänkte imorgon, men du vill kanske följa med männen på jakt.” Hon tittade på honom vädjande. Jo, den blicken kände han igen.

”Jag snidar klart vargen när jag kommer hem, under tiden ska jag tänka och bestämma mig om jag ska rida med dig eller följa med männen på jakt”, sa han och reste sig för att gå. De gick i tystnad och skildes åt vid Tovas dörr med endast leenden, inga ord.

* * *

Morgonen innan avfärd packade Tova en korg med sina kläder. En stadig frukost var framdukad. Jon hade ordnat nygräddade brödkakor som Tova älskade. Några packade han med som färdkost. När hon hade lastat på korgen över Askas rygg, så som Sigvid hade visat henne slog hon armarna om far. Hon stod kvar länge i omfamningen med huvudet lutat mot hans axel och blötte ner hans tunika. Hon lyssnade på hans hjärtslag och förstod hans smärta. Hon gled ur hans famn, ville inte dra ut på avskedet som redan orsakade vindvirvlar i deras bröst.

”Ta vara på dig, och använd Skymning så mycket du kan. Om du inte kan rida på honom kan han vara ditt lastdjur.”

”Jag ska försöka, du har ju visat mig hur jag ska klättra upp på hästen, och att rida är behagligt. Skymning är vuxen först till nästa vår.”

Hon såg Vide gående med valpen bredvid sig. Han hade sovit sin första natt hos Vide.

”Tova, du tänkte väl inte gå utan mig.” Han kom i alla fall. Och hjärtat kämpade en kamp. Sorgen blev kantad med glädje.

”Jag trodde du hade valt att gå på jakt. Men jag gläds åt att du är här.”

* * *

Vide såg på Tova när hon vadade vid vattenbrynet med vargen Sia troget gående efter sig. Han bestämde sig för att följa hennes steg som ledde dit ån förenades med sin käreasta havet, bland den ymnigt växande vassen. Ett tiotal steg innan vassväxterna tog vid lugnade sig hans hjärtslag. Han stannade upp och betraktade flickan som snart skulle bli någon annans kvinna. Hans mor hade varit hennes bröstmor. Hon hade funnits i hans tidigaste minnen. De hade varit nära som syskon. Tillsammans hade de lärt sig att jaga och fiska. De delade jaktbyten. Hon fick dricka ur hans skinnsäck. De sprang, brottades och delade skratt. Han älskade henne men visste att hon aldrig skulle föda hans barn. Hon anade inte vidden av kärleken som han höll djupt inom sig. Efter ritualen hos folket som dyrkar det rykande berget skulle hennes väsen tillfalla Arild.

Han hade tigit för länge, inte berättat för henne, att hon var solen i hans liv.

Han såg på henne där hon smög tyst i sina skinnmockasiner. På avstånd kunde han skymta fågeln som hon hade begär efter. En svart häckande skarvmöder. Hon spände bågen, andades in och släppte den med säkerhet och precision. Det prasslade till i vassen och den stora skarven segnade omkull med ett strävt "arr" bredvid sitt bo. När han kom närmare henne såg han hur brisen lekte med hennes brunröda hårtestar och önskade att han var den brisen.

Hon drog försiktigt ut pilspetsen ur skarvhonans bröstorg. Fågeln var stor. Han tog emot skarvfågeln och hängde den över sin axel utan att bry sig om blodet som rann från fågelns bröst och färgade hans tunika röd.

Hon bar varsamt två spräckliga beigeågg i händerna och log.

"Vide, jag har hittat fyra ågg i boet", sa hon och värmdes hans inre med sitt leende.

"Jag ser det." Han följde henne med blicken. De återvände till lägerplatsen.

"Jag är glad att du vill ta hand om Sia, Jag vet att du är fäst vid vargen. Och, Vide, så glad jag är att du vill följa med mig till ritualen. Jag trodde att du hellre ville gå på jakt med de andra", sa hon och la äggen i korgen hon hade med sig.

"Hur skulle jag kunna låta dig rida iväg helt på egen hand. Vi har funnits i varandras närhet sedan vi föddes, vem kunde vara ett bättre sällskap än vännen som har delat nästan alla dina räknade dagar." Han sökte efter hennes varma blick.

Ur sin pung plockade han fram den lilla vargskulpturen som han hade snidat klart sent kvällen innan.

"Här, vargen blev klar, jag har fettat in figuren så att den håller längre." Han räckte henne gåvan inlindad i en mjuk skinnbit.

"Å tack Vide, jag ska ha den nära min bädd så att jag kan titta på den både vid läggsdags och på morgonen när jag stiger upp."

Hans hand rörde vid hennes när han överlämnade gåvan. Han rös till.

Vide hjälpte henne plocka fågeln ren från fjädrar och inälvor. Tova stoppade in de fyra äggen i fågelns innandöme. Han hade förberett elden när hon hade smugit iväg till skarvhonans bo. Vide satte sig i gräset bredvid henne. Tillsammans väntade de tills elden hade lugnat sig och gått in i nästa skede. Medan glöden värmdes deras kinder turades de om att snurra runt den spettade fågeln över glöden.

Aska gnäggade till och Tova gick bort mot henne för att klappa och inge henne trygghet. Vide betraktade Tova när hon strök hästen över den lena manen och önskade att han var Aska.

Skarven var Tovas gåva inför ritualen som skulle inviga henne i klanen, det hade hon berättat för honom. Hon la den förberedda fågeln i en av korgarna och hängde anordningen över hästens rygg. De red för allra sista gången. Vide bakom hennes rygg stel och orolig att bli påkommen av lusta.

* * *

På hästryggen var hon ensam med det som smärtade. Halsen kändes torr. Sommarbrisen kylde ner hennes våta kinder som Vide inte kunde se, sittandes bakom henne på Askas rygg. Hon försökte intala sig att hon skulle klara sig utan Vides varma leende. De sista stunderna med Vide vid sin sida var fyllda med olustiga tankar. Hon ville ha honom nära sig, ta vara på de sista gemensamma andetagerna och den värme som fanns mellan dem men förmådde inte låta hjärtat blöda längre.

Det smärtsamma avskedet låg som ett fiskenät över hennes huvud, stramade över ansiktet och bröstkorgen. Hon var som en fångad fisk, berövad möjligheten att förändra sitt kommande öde. Att sprattla för att göra sig fri var meningslöst.

Hon var medveten om hans armar om sin midja där de red i sommarvärmen. Beröringen gjorde henne skakig. Samtidigt ville hon ha hans händer om sin kropp för alla kommande tider men det hade gudarna berövat henne. Vad hade hon att välja mellan? Skulle hon hålla sig på ett framtvingat avstånd för att undgå det smärtsamma som kom med detta avsked. Skulle det kännas lättare att bara skjuta ifrån sig och anstränga sig för att försöka glömma. Om hon försökte dölja det sorgsna i ansiktet för Vide kanske han kunde glömma henne snabbare. För innerst inne fanns hoppet om att hans sorg var lika stark som hennes egen.

De kommande dagarnas vindar skulle torka tårarna på kinderna brukade fadern Jon trösta sig med när minnena om kärleken till hennes mor Sia blev för starka. Idag var det vindstilla men imorgon kommer kanske vindguden att förbarma sig över de gråtande. Synen var grumlig men det rykande Moderberget i fjärran gjorde henne medveten om att stunderna med Vide började gå mot sitt slut. Solens resa på himlen visade att dagen började åldras. De skulle troligtvis beträda ritualplatsen innan solens sista strålar slocknade. Hon förflyttade all den oro som hon bar på till den väntande smärtsamma kolinristningen. En skarvfågel skulle pryda hennes vänstra kind. Efter ritualen skulle den bli ett kännetecken som också skulle ge henne det blivande namnet Skarvkvinnan Tova.

”Tova, äntligen är du här. Du hann före solens avskedssång. Jag är Liv, hövdingens syster, faster till Arild som ska äkta dig.” Hon öppnade sin famn och omslöt Tova hjärtligt.

Den vackra höken på Livs ansikte var blåsvart och sträckte sig över kinden, över delar av hakan och slutade vid ögonbrynet. Valet av djurets ande som tatuerades avslöjade hennes höga status i klanen hade Arild berättat.

”Ja, och jag har med mig Vide, min barndomsvän. Han ville gärna finnas vid min sida under ritualen. Och här är en nytillagad skarv. Jag vill gärna bära dess namn och söka förbund med Skarvens ande.” Tova räckte fram fågeln som fyllde Livs armar. Fastern la den på ett bord som var fullt med mat.

”Här, vi har en hedersplats åt er.” Liv ledde dem till ringen där alla redan satt hänförliga framför eldens virvlande eldtungor.

”Den äldsta, jordemodern Ava sitter till höger om dig”, sa Liv och sökte Tovas blick.

”Om en stund är det tid för din inristning. Har Arild förklarat allt för dig.”

”Det har han. Och jag hoppas att du, Arilds faster vill hålla fast mitt huvud liggande i ditt knä medan ristaren utför sitt arbete”, sa Tova och rörde vid Livs överarm.

Vide satte sig bredvid Tova. Sorgen bet i hennes inre när hon såg hans sorgliga ögon. Önskade han att det var i hans knä hon skulle ha vilat sitt huvud, under den smärtsamma ritualen? Hon hoppades att han förstod hennes val.

Tova tog emot ett dryckeskärl och klunkade i sig av gyllenfärgad jäst dryck. Kanske skulle hon uppleva smärtan mindre påtaglig av rusdrycken.

En skål med ljummet djurfett, med en doft av söt honung blänkta i ljuset av facklan när den svarta kolen rördes i. Ristaren doppade den vassa nålen som var

inlindad med tråd för att suga i sig den svarta vätskan. Tova bet ihop käkarna, blundade men kunde inte hålla ögonlocken stilla. De fladdrade till vid varje nålslag. Hon hoppades att de blöta kinderna inte skulle försvåra ristarens uppgift. Kvinnan som gjorde konstverket, slog med snabba rörelser ner nålen med en tunn träbit. Med ren viljestyrka kvävde Tova sitt skrik som skälvde i halsen men inte lämnade strupen. En bennåls resa genom den översta huden tills små bloddroppar visade sig, var ett högt pris för att få skarvfågeln inristad. Men där hon låg fanns inte möjligheten att ångra sig. Att klara smärtan var också ett prov på värdighet och säkrade hennes ställning som Arilds maka, hövdingens sons gemål.

Under den plågsamma ceremonin mässade den gamla jordemodern Ava en sång om klanernas tillit till det heliga Moderbergets välvilja att bespara sina barn från eld blod ur sitt sköte. Klanfolket hoppades och bad den första och största jordemodern om att fler barn av kvinnligt kön skulle födas bland dem. Som det var nu hade naturens gudar skänkt klanen fler barn av manligt kön och männen som fanns i överflöd fick dela på kvinnorna mellan sig. Ava prisade i sin sång de många män som valde att leva i kärleksfull gemenskap med varandra och tackade Moderberget som uppmanade sina barn att leva med varandra över gränserna. När den smärtsamma inristningen var över låg Tova kvar i Livs famn.

* * *

”Jag ser att du har mycket ont.” Vide sträckte fram sin hand och hoppades på att hon ville ta emot den. Hon låg kvar utan att röra sig. Hans hand var inte behövlig.

”Ja, och jag fryser Vide, kan du fråga någon om en skinnfäll.”

Vide hittade en skinnfäll och ville med egna händer svepa den om henne, men Liv tog den ifrån honom. Han andades ut ett tungt andetag. Det var inte så här han hade väntat sig avskedet med Tova. Smärtan grävde sig allt djupare in i hans inre.

Efter maten sjöngs det kärlekssånger. Manliga dansare trädde in med virvlande facklor för att glädja sällskapet runt elden. Hövdingens son Arild som hade betraktat Tovas inristningsceremoni men inte tidigare sagt något, skred fram. Vide flyttade på sig och lät honom sätta sig vid Tovas hjärtesida.

Han granskade Arilds ansikte i eldens fladdrande lågor och anade att Tova skulle finna honom begärlig. Inom sig hoppades han att hon skulle finna lyckan fast det innebar smärta för hans egen del. Ritualen var över. Skarvkvinnan Tova fördes in i ett tält för att dela fällar med Arild, hövdingens son.

Med himlens stjärnor som sällskap, Sias värmande kropp mot sin ena sida och eldens värmande rester på sin andra sida, låg han och huttrade som om kalla vindar härjade.

Hans plågade hjärta kved. Innan han hade somnat efter alla tunga intryck ångrade han att han inte hade sagt till henne att han ville ge henne sitt hjärta, sin själ, sitt liv. Det var för sent för dessa ord.

Han vaknade före solen. Tillsammans med Sia vandrade han tillbaka till sitt folk. Hans hjärta orkade inte ta avsked av sin livslånga kärlek. Hur skulle han klara av att se in i hennes blick ännu en sista gång, utan att gå sönder inombords?

”Jag har återvänt. Min barndomsvän bär namnet Skarvkvinnan Tova och hon är Arilds kvinna nu.” Vide föll i sin mors famn hastigt för att där dölja de rödsvullna kinderna.

”Ah Vide, vi vet inte vad andar och gudar menar med deras handlingar.” Hon strök honom över ryggen,

Han andades in och svalde. Det var svårt att hejda det tunga inombords att inte brista ut. Snyften kom obehindrat.

”Jag behöver vara ensam.” Med blicken riktad ner mot de sommargröna grästuvorna gick han i riktning mot skogen.

Han återvände till stället där han och Tova tidigt på våren smygtittade på det älskande paret vid den stora tallen. Han mindes det svindlande som fanns inom honom den dagen. Känslan som han borde ha delat med Tova. Med huvudet lutat mot trädets skrovliga yta och fingrarna kramande mot stammen grät han hejdlöst.

Han lyfte Sia i famnen och smekte honom vid öronen, på det ställe som han visste var behagligt för valpen men när Sia började skruva på sig mindes han bilden av Tova när hon kliade valpen på samma ställe. Han lutade huvudet mot Sias hals och drog in doften av vargen. Valpen slickade hans hals. Egentligen började Sia bli för stor för att hållas i famnen men att få vara nära djurets kropp och inandas hans dofter gav honom tröst.

”Nu är vi ensamma du och jag Sia.” Tårflödet började avta och hjärtat stilla sig.

Han gick mot platsen där de hade fällt hjortdjuret och såg Sias moders kvarlevor, lyssnade till bäckens klagan och lövens prasslande. Ingenting kunde ge honom glädje.

Sakta återvände han hemåt, på samma stigar som Tova och han hade vandrat den dagen då han skulle ha hållit fast henne i sin famn och berättat hur mycket hon betydde för honom. Eftermiddagssolen värmde hans kropp men hans hjärta frös och vändades.

Skarvkvinnan är en stark och gripande berättelse som utspelar sig i en fantasyvärld där alternativa tidsperioder möts.

Tovas och Vides kärlek är stark men den hotas av föreställningen om att gudarna styr människan och väljer deras öden. Hindren är många och utgör hot mot Tovas liv. En avundsjuk rival, en kvinnoförnedrande hövding och människans tro på gudarnas makt är Hennes motståndare. Tovas förbindelse med sitt kraftdjur skarven förändrar hennes liv och inger styrka och mod. Kan hon vinna mot det onda som förföljer henne?

Omdömen Skarvkvinnan

"Som alltid när Snezana skriver så är det djupt, innerligt och omvälvande. Det är starka scener som påverkar en djupt, och karaktärens känslor förs över till läsaren. För Snezana skriver så målande att det kryper in under ens eget skinn. Huvudkaraktären är en stark kvinna, med mycket skinn på näsan, samtidigt som stolthet och ära är en viktig del av henne. Även om dom två sistnämnda delarna får sig rejäla prövningar, så fightas hennes krigarsjäl. Jag älskar hur Snezana alltid kan få mig att verkligen avsky dom elaka karaktärerna, så där att man bara önskar dom en smärtsam död."

L-M Andersson

"Det är en stundvis jobbig bok men oerhört bra skriven och ett levande språk som gör att en lever sig in i historien trots att håret på armarna reser sig."

E.J.

 Belvida Bell